

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

[De Lege Interna]

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 90108957

46 An metus, ad extorquendum actum injuste incussus, ejus valorem, jure positivo, impediatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39908

fit inualidus. Quæritur, an saltem ratione iniuriæ sit inualidus, iure positivo. Videtur enim esse; & consequenter Titium, ad titulum beneficii, ex metu, renunciati, promoueri potuisse. Ita *Basil. de Leon. lib. 4. c. 8. num. 16.* & *Nau. inc. accepta de rest. spol. oppos. 5. nu. 5.* ait se longo tempore eam docuisse.

3 Primò: quia renunciatio illa, cum metu facta fuerit, videtur ipso iure fuisse irrita; in Clementina enim; *multorum. 2. de pœnis.* decernitur beneficiorum resignationes, modo supradicto extortas, licet à Resignantium Prælati receptæ, aut ratæ habitæ fuerint, nullius omnino esse firmitatis. Idemque videtur colligi ex *c. Abbas: de his qua vi.* Si autem resignatio fuit inualida, iam Titius retinet titulum beneficii, vnde ad ipsum ordinari potest.

4 Secundò; Quia, qui renunciat Ecclesiam ex metu, restituitur ad illam sine noua collatione; vt constat ex *c. ad aures. de his qua vi.* Ergo signum est, per talem beneficii renunciationem, titulum non amisisse; & in *c. ad audientiam.* dicitur; beneficii renunciationem metu factam, firmitatis robore carere debere. Cùm ergo beneficii resignatio, metu graui fuerit à Titio facta, ipso iure irrita fuit, ac proinde Titius, titulum beneficii adhuc retinet, ad quem propterea ordinari potuit.

5 Tertio: Quia electio ad beneficium, metu facta, ipso iure, est irrita; Ergo idem dicendum est de beneficii resignatione; eadem enim est ratio.

NOTABILE.

ADuertendum est. Ius positium, non omnes actus, aut contractus, metu iniusto extortos generaliter ipso facto irritasse, sed solum aliquos. Hi autem sunt. Primò: Matrimonium, ex *c. veniens 2. de spons. & c. 2. de eo, qui duxit in Matrim. c. requisit. & cap. gemma; de sponsal.* Secundò: Sponsalia; ex *c. literis; de Sponsal. Impub.* Tertio: Professio Religiosa, ex *c. perlatum. de his qua vi.* quod ad quodlibet Votum extenditur. Quarto: Absolutio à Censuris; ex *c. vni: de his, qua vi. in 6.* Quintò: Rerum Ecclesiæ promissio, vel traditio; ex *c. peruenit. de iureiur.* Sextò: Testes coacti, in testamento adhibiti. *L. qui testam. §. vlt. ff. de testam.* Septimò: Denique promissio, vel obligatio, facta in gratiam illius, qui aliquem metu graui in carcerem coniecit, vel detinet. *L. qui in carcerem. ff. de eo quod met. causa.* reliquos tamen omnes, decernit esse irritandos; in *L. vlt. C. de his, qua vi.* & *L. si cum except. 14. §. in hac actione. ff. de eo, quod metus causa;* vt sic saltem repararetur iniuria, dum res in pristinum statum restituuntur. Hoc posito,

RESOLVTIO.

Respondetur, Titium ad titulum beneficii promoueri non potuisse, *Nau. loco cit. num. 7. Azor. lib. 1. cap. 11. quest. 9. Reginald. tom. 2. lib. 3. c. 23. f. 2. n. 333. Lessius lib. 2. c. 17. d. 6. num. 37. & alij apud istos.*

Primò:

8 Primò: Quia beneficij resignatio quamuis metu facta, non fuit tamen ipso iure irrita, sed solum irritanda, sicut omnia alia gesta per metum; hic enim casus de beneficii renunciatione non inuenitur in iure ab hac regula exceptus sicut inueniuntur Sponsalia, Matrimonium, Professio religiosa, & alii similes actus. Si autem renunctio fuit valida, donec rescinderetur; ante rescissionem, Titius, ad titulum beneficii promoueri non potuit; illum enim iam non habebat, sed per resignationem amiserat.

9 Secundò: Quia iuramentum metu extortum, quamuis valeat: *ex c. rerum. de iureiur.* si tamen apponatur actui nullo, & à iure reprobato, non valet *ex c. cum contingat de iureiur. c. quamuis pactum. de pactis in 6.* & alibi. Sed iuramentum, de beneficii renunciatione metu factum, valet, sicut etiam iuramentum de beneficio renunctio non repetendo; *ex c. si verò de iureiur.* Ergo signum est, quod renunctio illa valida fuit.

10 Tertio: Quia, nullibi in iure beneficij resignatio inuenitur irritata, sed solum irritanda; *in c. enim ad aures.* non dicitur; renunciationem illam non valere, sed solum eum, qui renunctauit, eidem Ecclesie esse præficiendum; ubi non indicatur, non debere præfici, sine noua collatione; nam ipsamet restitutio, est tacita beneficij collatio. Similiter *in c. ad audientiam:* solum dicitur; renunciationem metu factam, carere debere robore firmitatis. Hæc autem verba optime intelligi possunt de rescissione per sententiam faciendâ. Denique casus *in Clementina: multorum. de penis;* est specialis; erat enim ibi sermo de quo-

dam, qui à Domino sæculari, captus fuerat, & detentus, donec beneficium renunctiaret; cuius renunciationem decernit Pontifex, esse irritam, inducens nouum ius pro illâ, non verò vniuersaliter declarans, beneficiorum resignaciones metu extortas, esse irritas. Decretum autem pro casu speciali, ad alios casus extendi non debet.

OBJECTIONVM SOLVTIO.

AD rationes in contrarium facillè respondetur. Ad primam, patet disparitas. Casus enim illius Clementinæ est specialis, & propterea ad alias resignaciones extendi non debet; vnde illæ solum resignaciones, quæ per metum & incarcerationem, ac detentionem iniustam, factæ fuerint, nullæ erunt; aliæ verò per metum, sine incarceratione, extortæ, iuxta regulam generalem, erunt validæ, sed irritandæ.

Ad secundam: ex tertia probatione, patet responsio; Poterit enim quis ad pristinum beneficium redire, rescissa renunctatione prius facta, absque noua illius collatione, quia illa rescissio, & beneficii restitutio, est tacita beneficij collatio; sicut, qui, cum impedimento, & sine titulo canonico, beneficium obtinuit, obtenta deinde impedimenti dispensatione, siue noua collatione, beneficium retinere potest, quia dispensatio illa, censetur esse tacita eiusdem beneficij collatio.

Ad tertiam negatur consequentia; Nam, cum ille etiam sit casus particularis, extendi ad alios non debet; nec regulam generalem euertere. Adde, quod metus,

metus, in electione, magis publicæ utilitati repugnat, quam in renunciatione, & ideo Pontifex voluit, vt in electione maior requiratur libertas. Ita *Nauar. in c. accepta. opposit. §. num. 1. de rest. spol. & num. 21.*

COROLLARIA.

14 **C**olligitur ex dictis primò; Antequam, per Iudicem, fiat resignationis irritatio, & restitutio in integrum, renunciantem non posse licitè beneficium ita renunciatum tenere, nec in eo ministrare,

aut fructus ex illo percipere, quia titulum per renunciationem amisit, & beneficium sine titulo canonico licitè retineri non potest, *c. 1. de reg. iur. in 6.*

Secundò: Sic renunciantem non tene-
ri amplius, post renunciationem, & ante rescissionem, ad horas canonicas, sed eum, cui ille beneficium renunciauit; quia hic, & non ille, absolute habet beneficii titulum, ac beneficium.

Tertiò: Si renuncians, remaneat in beneficii possessione, per triennium, non inuari decreto de pacificis possessoribus; quia possedit sine titulo.

QVÆSTIO XLVII.

An coactio ad actum, cum libertate ad loci, vel personæ electionem, eius valorem impediatur.

CASVS.

1 **T**ITIVS, à Principe vocatus, precibus prius, deinde etiam iniuriam ex Filiabus Sempronij, quamcumque vellet, ducere coactus est; ille verò duxit Rachelem, Quæritur; Vtrum Matrimonium illud fuerit validum,

SUMMARIVM.

- 2 Ad Matrimonij valorem sufficere videtur libertas solum quo ad circumstantias.
- 4 Sicut sufficit ad electionem.
- 5 Verè tamen est inualidum.
- 6 Quia est omnino coactum.
- 7 Ex eoque infelices exitus timeri possunt.
- 8 Ad matrimonij valorem, requiritur libertas circa statum Matrimoniale.

- 10 Ad electionem obligari quis potest à lege; secus ad Matrimonium.
- 11 Ad Matrimonij, ac Professionis valorem, requiritur omnimoda libertas quo ad statum.

RATIONES DVBITANDI.

Quoniam, inter actus, qui à Iure declarantur inualidi, cum metu iniusto, sunt extorti, ponitur contractus Matrimonij, Quæritur; an, vt sit irritus, requi-